

NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA
EUROSYSTEM

Správa o finančnej stabilite k novembru 2014

tlačová konferencia, 25.11.2014

Externé a domáce prostredie z pohľadu finančnej stability

Dynamika svetovej ekonomiky sa spomalila; na rozdiel od externého prostredia, vývoj v domácej ekonomike bol z pohľadu finančnej stability skôr priaznivý

Vývoj

- Globálne oživovanie zaostalo za očakávaniami; prehľbujúce sa geopolitické napätie
- Úverová aktivita aj ziskovosť bankového sektora v eurozóne je slabá
- Pokračujúci mierny rast HDP v SR (0,6 %), ťahaný najmä domácim dopytom

Riziká

- Vysoká zadlženosť, cenová konkurencieschopnosť
- Dezinflačné trendy v eurozóne
- Vývoj na trhu práce
- Riziká vyplývajúce zo sporu Ruskej federácie a Ukrajiny
- Pokračoval rast rizikového apetitu na finančných trhoch, niektoré segmenty vykazujú známky tvorby bublín
- Riziká spojené s domácim vývojom sa naopak mierne znížili

Finančná pozícia bankového sektora

Napriek miernemu poklesu primeranosti vlastných zdrojov zostala schopnosť slovenského bankového sektora absorbovať prípadné straty na vysokej úrovni

- Hodnota ukazovateľa primeranosti vlastných zdrojov klesla zo 17,2 % na 16,9 %
 - Pokles primeranosti vlastných zdrojov je možné považovať za istú mieru optimalizácie kapitálového vybavenia
- Pomerne vysoká úroveň ukazovateľa finančnej páky (8,2 %)
- Všetky banky boli k tomuto dátumu schopné už v predstihu plniť aj požiadavku na vankúš na zachovanie kapitálu

Takmer zastavenie rastu ziskovosti, najmä kvôli poklesu úrokových sadzieb na retailové úvery a rastu nákladov na kreditné riziko v retaili

- Ziskovosť zaznamenala medziročne len mierny nárast 0,8 %
- Zatiaľ čo čisté príjmy v sektore podnikov medziročne vzrástli, v sektore retailu zostali približne na stabilnej úrovni
- Klesala najmä výnosovosť retailových úverov, niektoré banky zaznamenali vyššiu mieru materializácie kreditného rizika v sektore retailu
- Z hľadiska ďalšieho vývoja je možné očakávať pokračovanie tlaku na čisté úrokové príjmy z retailu

3

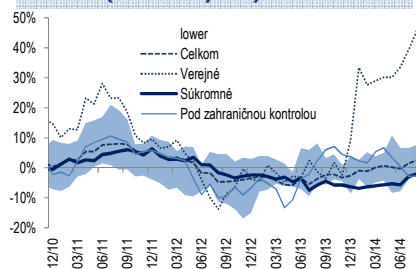
Trendy v bankovom sektore - podniky

Positívny vývoj v úverovaní podnikov bol sprevádzaný miernym zlepšením dopytu a stagnujúcou situáciou na ponukovej strane trhu úverov

- Úverové štandardy bánk sa po 2 rokoch sprísňovania výrazne nemenili
- Úrokové sadzby na nových úveroch patria medzi nižšie v eurozóne a úverová aktivita bola druhá najvýraznejšia
- Rast bol naďalej ťahaný najmä podnikmi vo verejnom vlastníctve, zmiernil sa však klesajúci trend aj pri podnikoch v súkromnom vlastníctve

Úvery poskytnuté podnikom domácimi bankami (medziročný rast)

Zdroj: NBS.

4

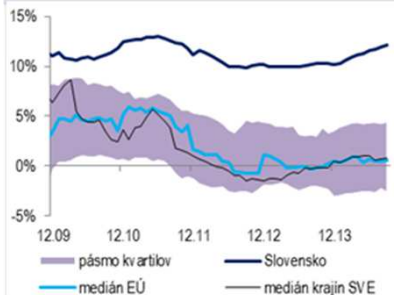
Trendy v bankovom sektore - domácnosti

Tempo rastu retailových úverov sa počas roka 2014 ešte zvyšovalo (na 12 %), v kontraste v vývojom v ostatných krajinách EÚ

- Rast patrí medzi najrýchlejšie v rámci štátov EÚ; existencia vybraných nerovnováh na trhu retailových úverov
- Zrýchľovanie tempa rastu úverov domácnostiam, zatiaľ čo tempo rastu disponibilných príjmov domácností bolo skôr stabilné
- Konkurencia sa prejavovala najmä prostredníctvom úrokových sadzieb a LTV (pomer objemu úveru k hodnote zabezpečenia); vysoký podiel refinancovania

Podiel bankových úverov na disponibilnom príjme domácností

Zdroj: NBS, Eurostat, ECB.

5

Kreditné riziko

Tvorba vybraných nerovnováh na trhu retailových úverov; kvalita úverov podnikom sa výraznejšie nemenila

- Rizikom bolo nadmerné poskytovanie úverov s vysokou hodnotou LTV
- Väčšina bánk nevyhodnocovala vplyv nárastu úrokových sadzieb na schopnosť klienta splácať úver
- Riziko plynúce z nadmernej previazanosti bánk na finančných sprostredkovateľov zostáva aj naďalej aktuálne
- Zvýšený záujem o refinancovanie úverov podporuje tvorbu niektorých rizík
- Aj keď podiel zlyhaných úverov zostal stabilne na úrovni 4,2 %, objem zlyhaných úverov narastá
- Podiel zlyhaných úverov podnikom medziročne mierne poklesol na 8,1 % v auguste 2014
- Úverové zaťaženie podnikov zostáva vďaka nízkym úrokovým sadzbám priaznivé

Miera zlyhania pri úveroch domácnostiam

Zdroj: NBS.

6

Trhové riziká vo finančnom sektore

- Čiastočný nárast rizikovosti v niektorých sektoroch finančného trhu
 - Podmienené najmä prostredím pretrvávajúcej nízkej výnosnosti menej rizikových aktív
- V podmienkach slovenského finančného trhu sa nárast rizikovosti prejavil najmä nárastom akciovej zložky portfólií
- Nárast citlivosti na zmenu úrokových sadzieb, ktorý sa odohral v roku 2013 už počas roka 2014 nepokračoval
- V sektore kolektívneho investovania sa zvyšovalo aj vystavenie voči realitnému trhu
- V niektorých fondoch sa zvýšil aj podiel finančných nástrojov s inými rizikovými charakteristikami

7

Politika obozretnosti na makroúrovni

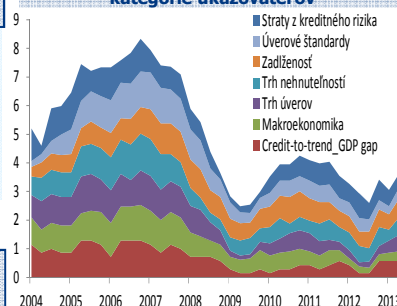
NBS vydala odporúčania pre trh retailových úverov

- Hlavným cieľom jednotlivých odporúčaní je eliminovať viaceré potenciálne riziká a nerovnováhy
- Účelom je predovšetkým pôsobiť preventívne voči jednotlivým rizikám
- Najvýznamnejší dopad na trh retailových úverov je možné očakávať najmä v dôsledku implementácie odporúčaní týkajúcich sa hodnotenia klienta splácať úver

NBS rozhodla o určení miery proticyklického kapitálového vankúša na úrovni 0 %

- NBS neidentifikovala nadmerný rast úverov reálnej ekonomike
- Napriek istému oživeniu na trhu úverov podnikom sa zatiaľ nepredpokladá zvyšovanie miery vankúša na základe údajov k tretiemu štvrtroku 2014

Rozklad proticyklického smerovníka na kategórie ukazovateľov

Zdroj: NBS.

8

Zhrnutie najvýznamnejších rizík vo finančnom sektore

Riziková oblasť	Špecifické riziko	Odporúčanie NBS
Riziko recesie v eurozóne	Kreditné riziko	Neznižovať existujúci kapitál a nezhoršovať kvalitu kapitálu
	Citlivosť bánk na trh nehnuteľností	Odporúčanie A (Limity na LTV)
Pretrvávajúce nízke úrokové sadzby	Nízka výnosovosť aktív a vznik bublín v cenách aktív	Odporúčania C a D (testovať nárast sadzieb)
	Nedostatočná obozretnosť pri poskytovaní úverov retailu	
Zadlženosť domácností	Rast koncentrácie zadlženosti, rýchlejší rast úverov ako disponibilného príjmu	Odporúčania B, E a F
Koncentrácia v rámci finanč. trhu a externé riziká	Vysoká koncentrácia (časť) portfólia alebo vyššie vystavenie voči vlastnej skupine	Obozretné riadiť riziko koncentrácie na strane úverov aj vkladov
Obchodné politiky finančných inštitúcií	Rastúca previazanosť na sprostredkovateľov, konkurencia v poistení áut	Odporúčanie G Konkurencia by nemala mať vplyv na riadne plnenie nárokov poistených
Likvidita	Prehľbujúci sa časový nesúlad aktív a pasív	Novela ukazovateľa likvidných aktív

9

NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA
EUROSYSTEM

Ďakujem za pozornosť

10